

nického výrazněji než při majetku jiném, takže jest nutno, by prostorový rozsah této vlastnické oblasti byl oproti cizímu majetku nejen pevně rozhraničen, nýbrž i náležitě oddělen a rozhrazen, aby zamezena byla i pouhá možnost neoprávněných zásahů do cizího vlastnictví, mnohdy ani přímo nezamýšlených. Nelze při tom, jak činí soud odvolací, míti na zřeteli jen drůbež a jiné domácí zvířectvo, nýbrž přihlížeti jest i ke všem užívacím úkonům, jak se při domovním majetku přiházejí, tak zejména osobní užívání prostoru domu obyvatele jeho, skládání různých potřeb životních, hmot a pod. Veškeré tyto úkony zamýšlí zákon tímto povinným ohražením odkázati a držeti v mezích vlastního práva a zameziti vybočení jich do cizí právní oblasti. Opatření podle §u 858 obč. zák. je tedy myšleno jako opatření preventivní a trvalé a nemůže záviseti na dočasných poměrech užívání, neboť při takovénto výkladu stal by se předpis §u 858 obč. zák., jenž má býti závorou proti sousedským sporům, právě naopak jich zdrojem. Nelze s odvolacím soudem ostatně souhlasiti ani v tom, že nebylo nutnosti k ohražení zahrádky proto, že dvůr jest ohrazen tyčkovým plotem s vraty a že drůbež i dobytek žalované a manželů M-ových chová prý se jenom na dvoře. Plot, v němž jsou vrata, jež se otevírají a zůstávají, jak ze sporného jednání vysvítá, občas otevřena, — z čí viny, je lhostejno, ježto se této nahodilosti vyvarovati nelze, — nevyhovuje zcela účelu, který § 858 obč. zák. zabezpečiti hledí a, uvedl-li žalobce výslovně, že drůbež a jiné domácí zvířectvo žalované a manželů M-ových na jeho zahradu chodí a tam škodu dělá, nelze arciž vzhledem na nespornou skutečnost, že ona vrátka zůstávají mnohdy otevřena, důvodně tvrditi, že by nebylo potřeby k ohražení, jehož se žalobce domáhá. Ostatně přístavek na zahradě jest zjištěně zařízen nejen k obývání, nýbrž i pro domácí hospodářství a nastává již tím povinnost ohražení a nevadí tomu okolnost, že manželé M-ovi provozují toto domácí hospodářství částečně zatím jen na dvoře, když je kdykoli později mohou převést i na zahrádku. Na této případnosti nemůže býti činěn závislým nárok žalobcův na ohražení takto užívané prostory; nárok ten jest zcela nepochybně po právu již nyní a bylo tedy vyhověti oprávněnému dovolání.

Čís. 3908.

V případě onemocnění dostává se zaměstnanci platu v zákoně ustanoveného od doby, kdy službu konati přestal, a nerozhoduje, zda služební poměr v této době byl rozvázán.

(Rozh. ze dne 27. května 1924, Rv II 210/24.)

Žalobce, úředník žalované báňské společnosti, onemocněl dne 5. července 1922 a byl dán dnem 1. února 1923 do výslužby. Opíraje se o § 12 kolektivní smlouvy domáhal se žalobce doplnění platu premií od 5. července 1923 do 1. února 1924. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatel vytýká, že nesprávně byl vyložen po stránce právní § 12 kolektivní smlouvy, ujednané v lednu 1921 mezi báňským úřednictvem v O. a horními podniky, která nesporně tvoří obsah smlouvy pracovní. Paragraf dotyčného ustanovení zní doslova: »Při neschopnosti k službě následkem onemocnění poskytnou se všechny zaručené příjmy nezkráceně po dobu tří měsíců, v případě neschopnosti k službě následkem úrazu na závodě po 6 měsíců. V obou pak případech vyplatí se nemocnému při delší neschopnosti k službě všechny zaručené příjmy vyjma premie po dobu jednoho roku. V případě úmrtí vyplatí se veškeré náležející požitky po 3 měsíce pozůstalým.« Spor jde o tom, od kdy se má počítati ona lhůta 3 měsíců, 6 měsíců, po případě jednoho roku. Doba ta ve smlouvě výslovně uvedena není. Odvolací soud osvojil si výklad, že počátek ten stanoviti jest neschopností k výkonům pracovním, když zaměstnanec pro ni službu konati přestal, kdežto dovolatel zastává názor, že počátkem tím je doba rozvázání služebního poměru. Dovolateli nelze přisvědčiti. Smlouvu sluší vykládati, není-li zřejmé stanoveno ničeho ve smlouvě pro případy, jež měly býti smlouvou upraveny, dle úmyslu stran a tak, aby to odpovídalo poctivému právnímu styku. Pokud smlouvou není upraven poměr právní ani dle úmyslu stran jinak, nežli stanoví dispoitivní předpisy zákona, platí zákon. Zákon tedy doplňuje v tom směru vůli stran pokud smlouva neustanovuje nic jiného. Aby se vypátral úmysl stran, dlužno přihlédnouti k tomu, jak by byl upraven sporný poměr bez smlouvy a čemu tedy strany úmluvou čeliti chtěly. Zásadou platného práva jest, že za práci nevykonanou úplata nepřísluší (§§ 1152, 1154, 1154 b) a contr. a 1155 a contr.). Výjimky stanoveny jsou v §§ 1154 b) a 1155 obč. zák. Z těchto upravuje případy onemocnění § 1154 b) obč. zák., stanově, že přísluší část mzdy i za dobu, kdy se služba následkem onemocnění nekoná; zřejmě tedy klade jako počátek lhůty, za kterou placení stanoví, k onomu okamžiku, kdy zaměstnanec službu konati přestal. Že nerozhoduje, kdy a zda byl služební poměr rozvázán, výslovně ustanovuje poslední odstavec §u 1154 b) obč. zák. ve znění zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 155 sb. z. a n. Ustanovení o skončení pracovního poměru jsou upravena v zákoně docela zvlášť, nezávisle na pravidlech o placení mzdy v případě onemocnění. Povinnost platiti mzdu nebo část její následkem onemocnění, tkví v důvodu sociálně politickém, aby zaměstnanec byl chráněn před nouzí, je-li neschopen práce pro nemoc. Zaměstnavatel nemá se vymknouti své povinnosti a zbaviti v tak trapném případě zaměstnance pramene výživy tím, že snad poměr dříve ještě dle zákona nebo dle smlouvy rozváže, a neškodí mu na straně druhé, když nevyužije onemocnění a neschopnosti ke službě k rozvázání toho poměru. Původní ustanovení §u 1154 b) obč. zák. ve znění III. dílčí novely, které platilo v době sjednání sporné kolektivní smlouvy, upravovalo zcela obdobně případy, kde nemohl zaměstnanec konati službu, zejména pro nemoc, a stanovilo, že úplata přísluší po jeden týden v případě onemocnění nezaviněného. Zřejmě také stanovilo počátek této týdenní doby bez ohledu na to, zda trvá poměr služební i po té, či zda byl během

této týdenní doby rozvázán propuštěním nebo výpovědí. Podobným způsobem upravují také poměry při onemocnění § 8 o obch. pom. a § 12 zákona o úřednících statkových. Ze všech těchto zákonných ustanovení plyne zásada, že v případě onemocnění dostává se zaměstnanci platu v zákoně ustanoveného od doby, kdy službu konati přestal, a nerozhoduje, zda poměr v této době byl rozvázán. Také ve sporném případě patrně nezamýšlely strany stanoviti odchýlná ustanovení od zákona občanského, který platí podpůrně dle horního zákona pro zřizence horní. Upravily odchylky ohledně výše mzdy, zaměstnanci patřící v případě onemocnění a ohledně doby, po kterou má na ni nárok. Neupravily však, od kdy se tato doba počíná, patrně tedy nechtěly v tom směru měniti ničeho na ustanovení zákona, a platí proto v tom směru dispositivní ustanovení občanského zákoníka §u 1154 b) ve znění třetí dílčí novely, který stanoví počátek na dobu, kdy ten, kdo ke službě pro onemocnění jest neschopným, práce konati přestal. Je tedy jak dle vůle stran, tak dle podpůrného předpisu zákona rozhodnou doba, kdy zaměstnanec službu konati přestal následkem pracovní neschopnosti.

Čís. 3909.

K žalobě o zmatečnost podle §u 529 čís. 2 c. ř. s. jest oprávněn pouze ten, kdo v provedeném řízení postrádal zastoupení, nikoliv však jeho řádně zastoupený odpůrce.

(Rozh. ze dne 27. května 1924, Rv II 337/24.)

Žalobě o zmatečnost podle §u 529 čís. 2 c. ř. s. bylo o b ě m a n i ž-
š í m i s o u d y vyhověno.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a žalobu odmítl.

D ů v o d y:

Ani soud první stolice, ani soud odvolací nedotýkají se ve svých rozhodnutích otázky, zda žalobce jest podle zákona vůbec oprávněn k této žalobě o zmatečnost, dovozuje zmatečnost rozhodnutí z té skutečnosti, že nikoli on, nýbrž žalovaná společnost nebyla v tomto řízení náležitě zastoupena; kdyby byla první stolice při předběžném zkoumání zákonných podmínek této žaloby, jak předepsáno §em 538 c. ř. s., o této otázce správně podle zákona uvažovala, byla by musila dospěti k závěru, že se žalobě nedostává zákonem přípustného odpůrčího důvodu (§ 529 čís. 2 c. ř. s.), což by bylo arcit' vésti musilo k jejímu odmítnutí po rozumu §u 538 (§ 543) c. ř. s. Žaloba o zmatečnost jest mimořádným právním prostředkem, sloužícím k tomu, by jí přivoděno býti mohlo zrušení právoplatného soudního rozhodnutí, a připouští se jen ze dvou v §u 529 c. ř. s. blíže naznačených důvodů. Oba tyto odpůrčí důvody vztahují se k nejpodstatnějšímu základu soudního rozhodnutí, jenž mu scházeti nesmí; rozhodnutí musí vycházeti od soudce, jenž